

P O L S K A   A K A D E M I A   N A U K
I N S T Y T U T   M A S Z Y N   P R Z E P Ł Y W O W Y C H

PRACE
I N S T Y T U T U   M A S Z Y N
P R Z E P Ł Y W O W Y C H

T R A N S A C T I O N S
O F   T H E   I N S T I T U T E   O F   F L U I D - F L O W   M A C H I N E R Y

61

W A R S Z A W A — P O Z N A Ń   1 9 7 3

P A Ń S T W O W E   W Y D A W N I C T W O   N A U K O W E

PRACE INSTYTUTU MASZYN PRZEPLYWOWYCH

poświęcone są publikacjom naukowym z zakresu teorii i badań doświadczalnych w dziedzinie mechaniki i termodynamiki przepływów, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki maszyn przepływowych

*

THE TRANSACTIONS OF THE INSTITUTE OF FLUID-FLOW
MACHINERY

exist for the publication of theoretical and experimental investigations of all aspects of the mechanics and thermodynamics of fluid-flow with special reference to fluid-flow machinery

---

KOMITET REDAKCYJNY - EXECUTIVE EDITORS
KAZIMIERZ STELLER - REDAKTOR - EDITOR
JÓZEF ŚMIGIELSKI · ANDRZEJ ŻABICKI

REDAKCJA - EDITORIAL OFFICE
Instytut Maszyn Przepływowych PAN, 80-952 Gdańsk
ul. Gen. J. Fiszer 14, tel. 41-12-71

Copyright
by Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Warszawa 1973

Printed in Poland

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE - ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 410+90 egz.	Oddano do składania 22 VIII 1972 r.
Ark. wyd. 9,0. Ark. druk. 7,5	Podpisano do druku 14 III 1973 r.
Pap. druk. sat. kl. V, 62 g	Druk ukończono w marcu 1973 r.
Nr zam. 554/128	D-4/155. Cena zł 27,-

DRUKARNIA UNIwersytetu IM. A. MICKIEWICZA W POZNANIU

STEFAN KRZECZKOWSKI

Gdańsk

Badanie eksperymentalne wpływu wzajemnego stosunku sił aerodynamicznych i grawitacyjnych na powstawanie strug z warstewki wody

W pracy przedstawiono wyniki eksperymentalnego badania dezintegracji warstewki wody pod działaniem sił aerodynamicznych i grawitacyjnych.

Ważniejsze oznaczenia

b – długość płytki,

$$B = \frac{V_1 \mu_1}{\delta d g \rho_2}$$

d – średnica strugi cieczy,

D – maksymalna średnica kropli powstałej z rozpadu strugi,

g – przyspieszenie ziemskie,

l – długość strugi,

q – objętościowe natężenie przepływu cieczy odniesione do szerokości płytki,

S – szerokość strugi przy krawędzi spływu,

V – prędkość,

δ – grubość warstwy przyściennej fazy gazowej przy krawędzi spływu,

λ – średni rozstaw strug,

μ – dynamiczny współczynnik lepkości,

ν – kinematyczny współczynnik lepkości,

σ – współczynnik napięcia powierzchniowego,

ρ – gęstość.

Indeksy

1 – dotyczy gazu,

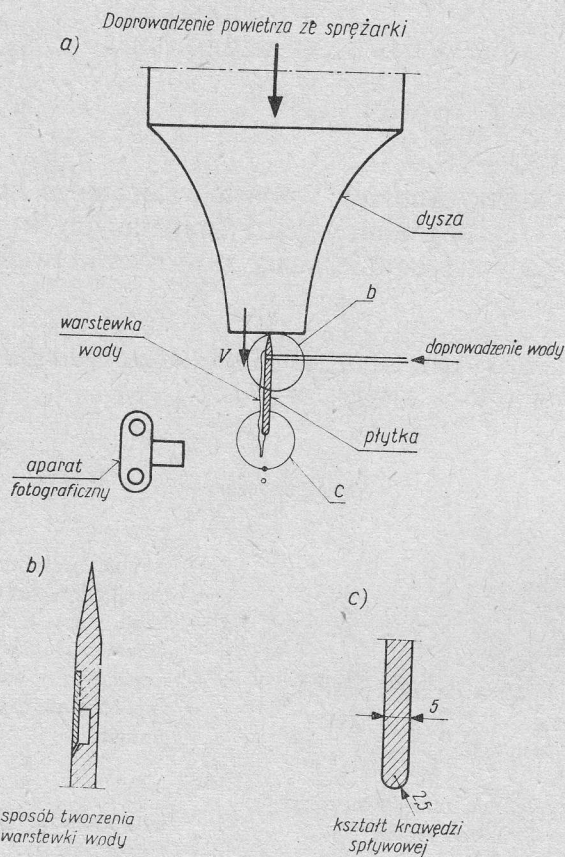
2 – dotyczy cieczy.

1. Wstęp

Niniejsze opracowanie zawiera krótkie omówienie rezultatów eksperymentalnego badania procesu rozpadu warstewki wody przy zmiennym stosunku sił aerodynamicznych i grawitacyjnych, determinujących ten rozpad. Jest ono pewnym nawiązaniem do prac [1] i [2]. Pierwsza z nich dotyczyła wpływu sił aerodynamicznych, druga – grawitacyjnych; w tej ostatniej sformułowano pewne prawidłowości opisujące mechanizm tworzenia się strug i kropeł. W przedstawionej tu pracy prześledzono ewolucję tych prawidłowości przy obecności sił aerodynamicznych intensyfikujących dezintegrację filmu wodnego.

2. Opis stoiska badawczego

Badania wykonano na stoisku przedstawionym schematycznie na rysunku 1. Na płaskiej, pionowo ustawionej płytce, umieszczonej u wylotu dyszy zasilanej powietrzem, tworzą warstwą wody, która spływając po powierzchni rozpadała się na krawędzi

Rys. 1

spływowej tworząc strugi i krople. Źródłem powietrza była 6 stopniowa sprężarka promieniowa; prędkości powietrza zmieniano w zakresie $V_1 = 0 \div 40$ m/s. Liczba Reynoldsa dla powietrza $Re_1 = V_1 b / \nu_1$ zawierała się w granicach $\sim 0 \div 6 \cdot 10^5$. Wymiary dyszy u wylotu wynosiły 100×125 mm, wymiary płytki – $200 \times 100 \times 5$ mm. Wodę podawano przez szczelinę (rys. 1b) mierząc jej natężenie przepływu. Natężenie przepływu odniesione do szerokości strugi wynosiło $q = 0,5$ oraz $1,0$ g/cm $\cdot$ s (przy mniejszych wartościach nie udało się utrzymać jednolitej warstewki wody na płytce). Liczba Reynoldsa dla wody $Re_2 = q / \nu_1$ wynosiła około 50 oraz 100.

Rozpad warstewki wody rejestrowano aparatem fotograficznym współpracującym

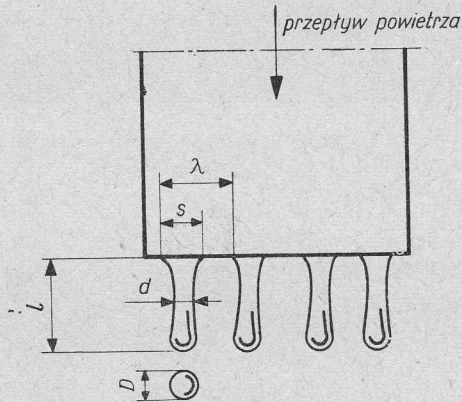
z lampą iskrową o czasie ekspozycji rzędu 10^{-6} s. Zdjęcia fotograficzne pozwalały na odtworzenie struktury strug i kropeł w pięciokrotnym powiększeniu.

3. Rezultaty badań

Uzyskane w trakcie eksperymentów serie zdjęć fotograficznych (przykładowe egzemplarze pokazano na rys. 3÷6) wykorzystano do określenia geometrii strug powstających z warstewki wody. Zdecydowano się na określanie kształtów strug następującymi wyzamiarami (rys. 2):

- maksymalna długość strugi – l ,
- przeciętna średnica strugi – d ,
- szerokość strugi przy krawędzi spływu – S ,
- średni rozstaw strug – λ ,

Ponadto określono maksymalne średnice kropeł powstałych z rozpadu strug – D .

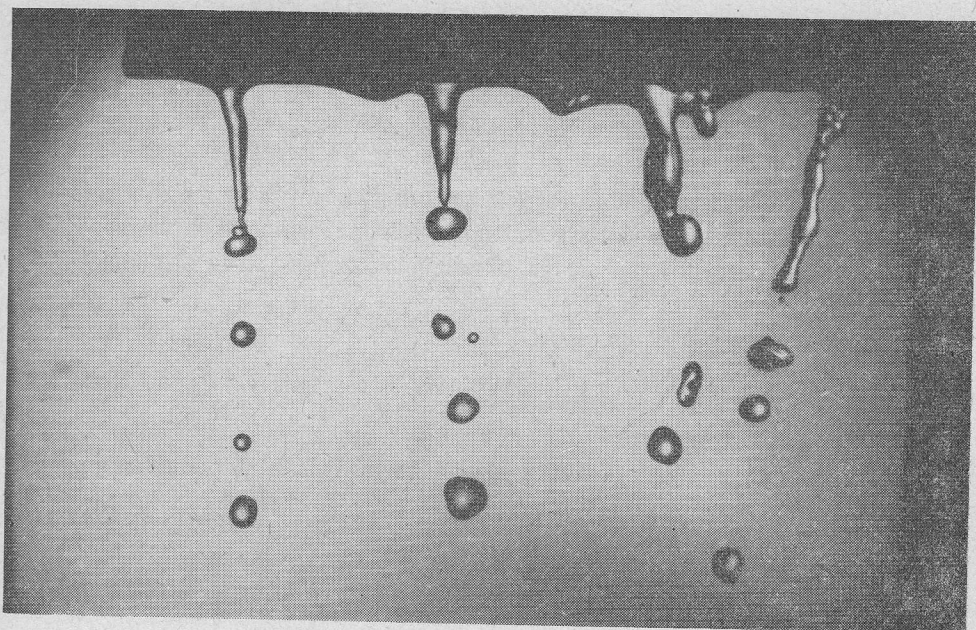
Rys. 2

Wymienione wielkości geometryczne przedstawiono w postaci bezwymiarowej, analogicznej do liczby Webera (określającej stosunek sił grawitacyjnych i kapilarnych):

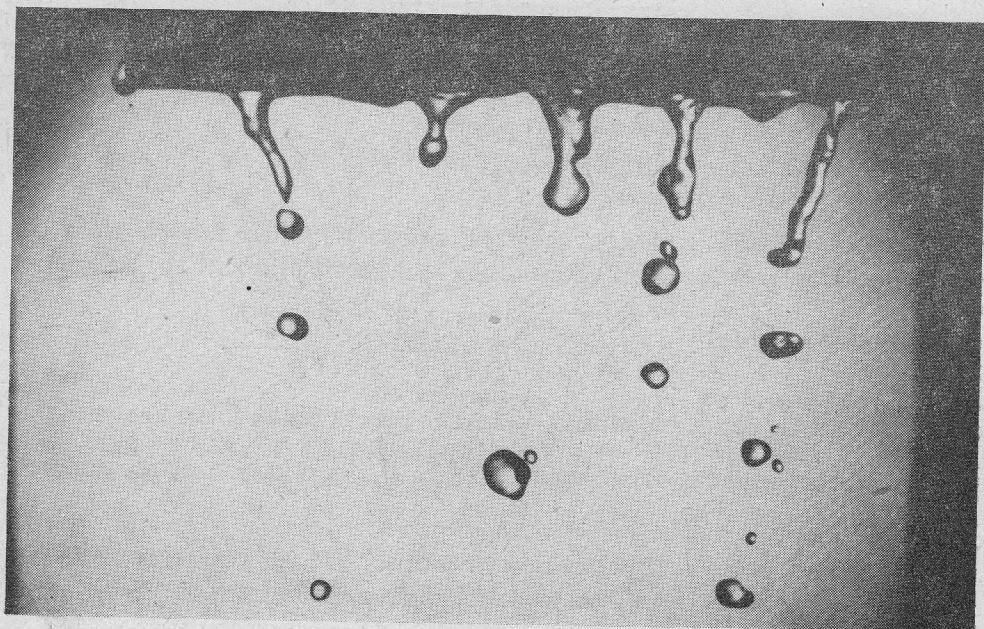
$$\sqrt{\frac{\rho_2 g l^2}{\sigma}}, \quad \sqrt{\frac{\rho_2 g d^2}{\sigma}}, \quad \sqrt{\frac{\rho_2 g S^2}{\sigma}}, \quad \sqrt{\frac{\rho_2 g \lambda^2}{\sigma}}.$$

Zmianę powyższych parametrów ujęto w funkcji bezwymiarowego współczynnika $B = \frac{V_1 \mu_1}{\delta d g \rho_2}$, proporcjonalnego do stosunku sił lepkości i grawitacji, działających na element strugi cieczy*. Rezultaty eksperymentów przedstawiono na wykresach (rys. 7, 8, 9). Zwraca uwagę znaczny rozrzut punktów, wynikający jak się wydaje głównie z charakteru badanego zjawiska (niestabilności w samym filmie, na które nakładają się wymuszenia

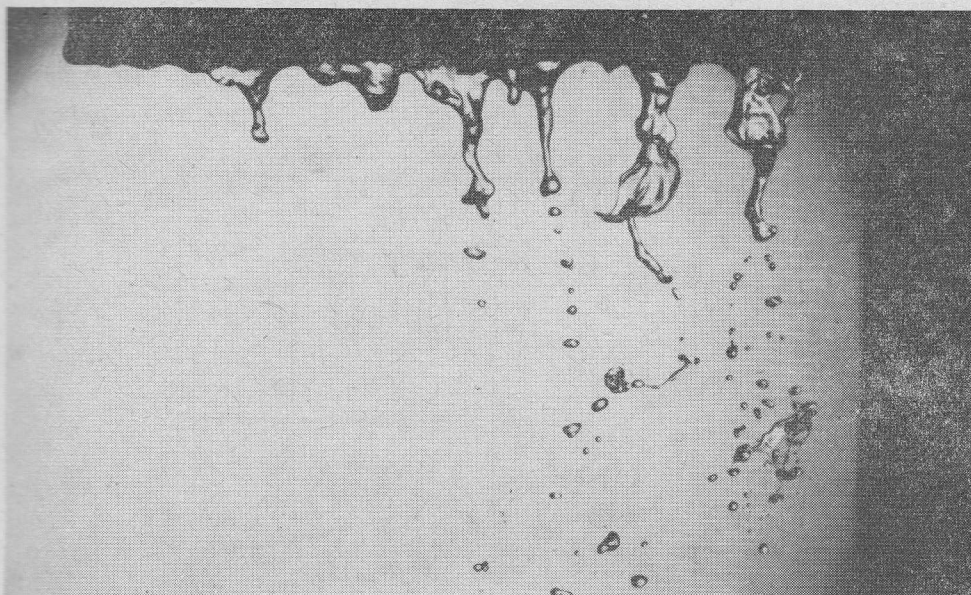
* Grubość warstwy przyściennej na krawędzi spływowej określano tu znaną formułą = $0,37 b \left(\frac{V_1 b}{\nu_1} \right)^{-1/5}$.

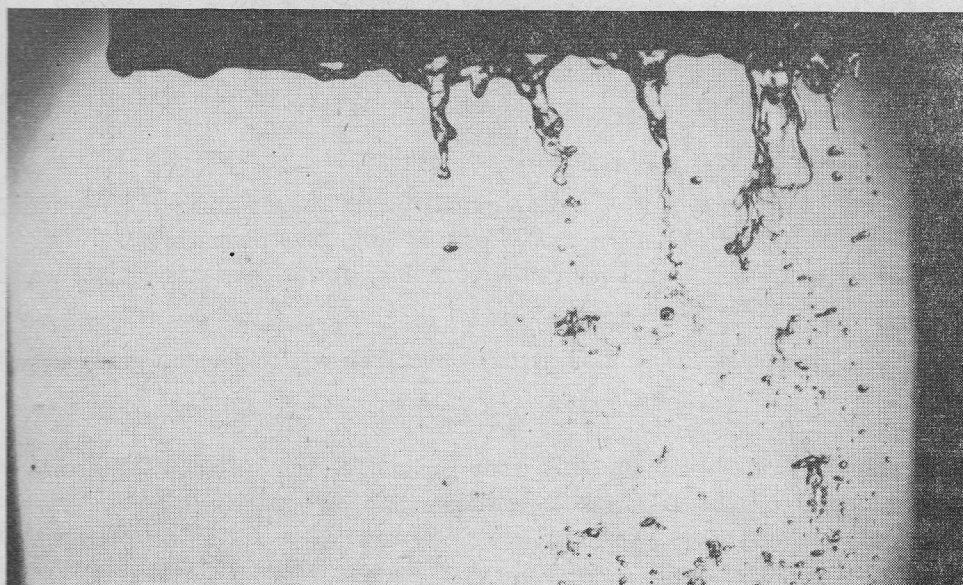
Rys. 3. $B=0$ ($V_1=0$)

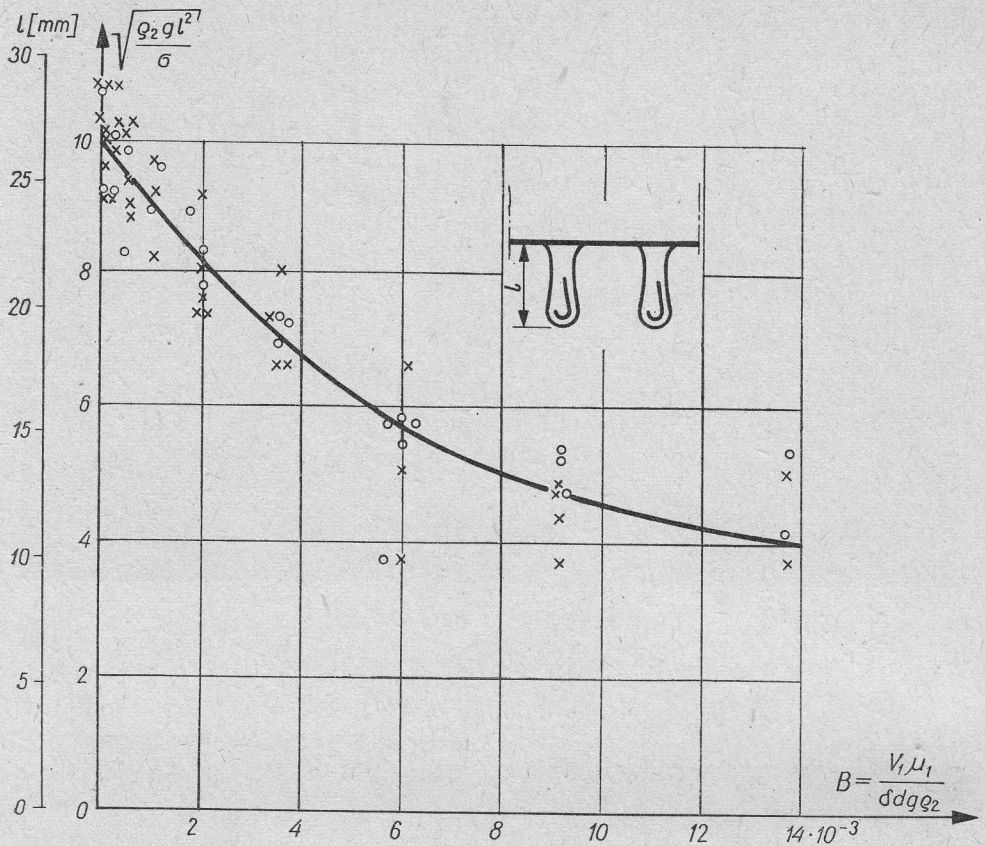
Rys. 4. $B=0,23 \cdot 10^{-3}$ ($V_1=5\text{m/s}$)

Rys. 5. $B=2 \cdot 10^{-3}$ ($V_1=20\text{m/s}$)

Rys. 6. $B=6 \cdot 16^{-3}$ ($V_1=30\text{m/s}$)

Rys. 7

od przepływu powietrza). Wpływ błędów pomiarowych na ten rozrzut nie jest duży, ocenia się go na 5% przy pomiarze l , λ , S oraz na 20% przy pomiarze d^* .

Podane na wykresach wyniki pomiarów pozwalają sformułować następujące wnioski o charakterze jakościowym:

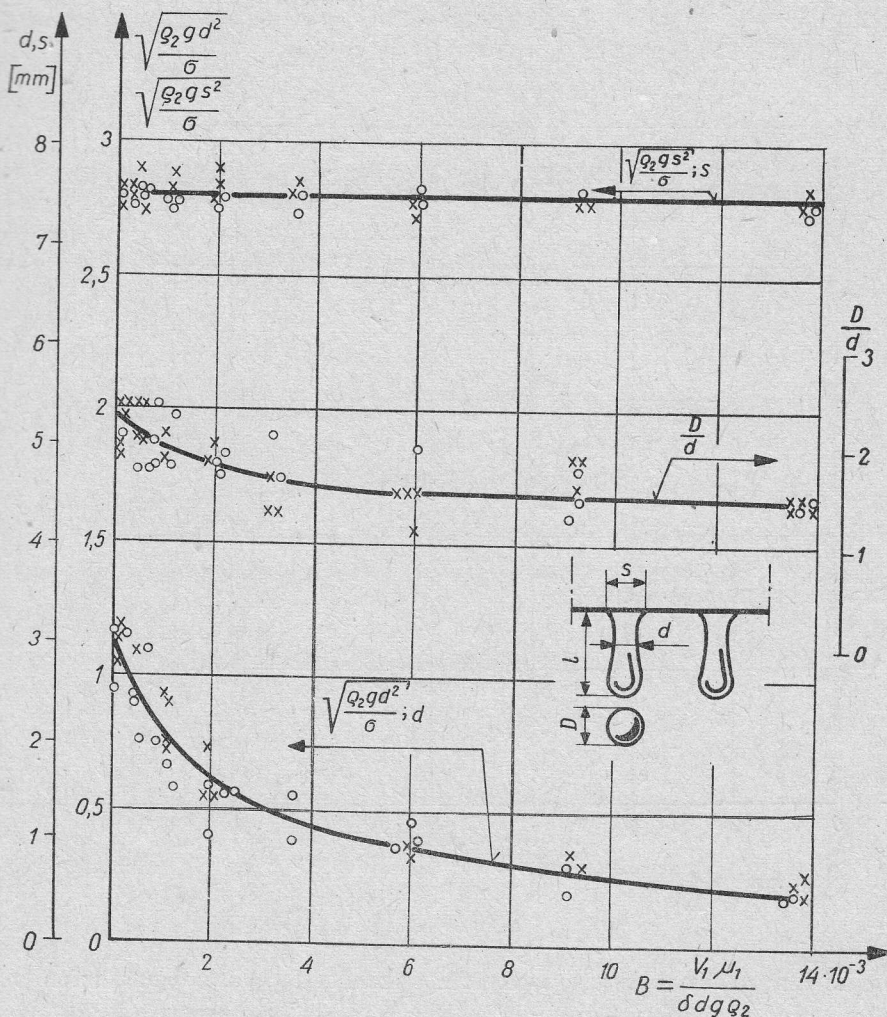
1. Wraz z rosnącym udziałem sił aerodynamicznych w stosunku do grawitacyjnych (rosnącym parametrem $B = \frac{V_1 \mu_1}{\delta dg \rho_2}$)

a) następuje ewolucja kształtu strug wody „cylindrycznych” ($d \cong \text{const}$) na stożkowe, o średnicy malejącej wraz z odległością od krawędzi splywowej (rys. 3÷6),

b) maleją długości strug l (rys. 7),

*Długość strugi oraz jej szerokość w krawędzi splywu określano biorąc wartość maksymalną z serii pomiarów dla określonego miejsca na krawędzi splywu; średnice uśredniono przez aproksymowanie nieregularnego kształtu strugi walcem.

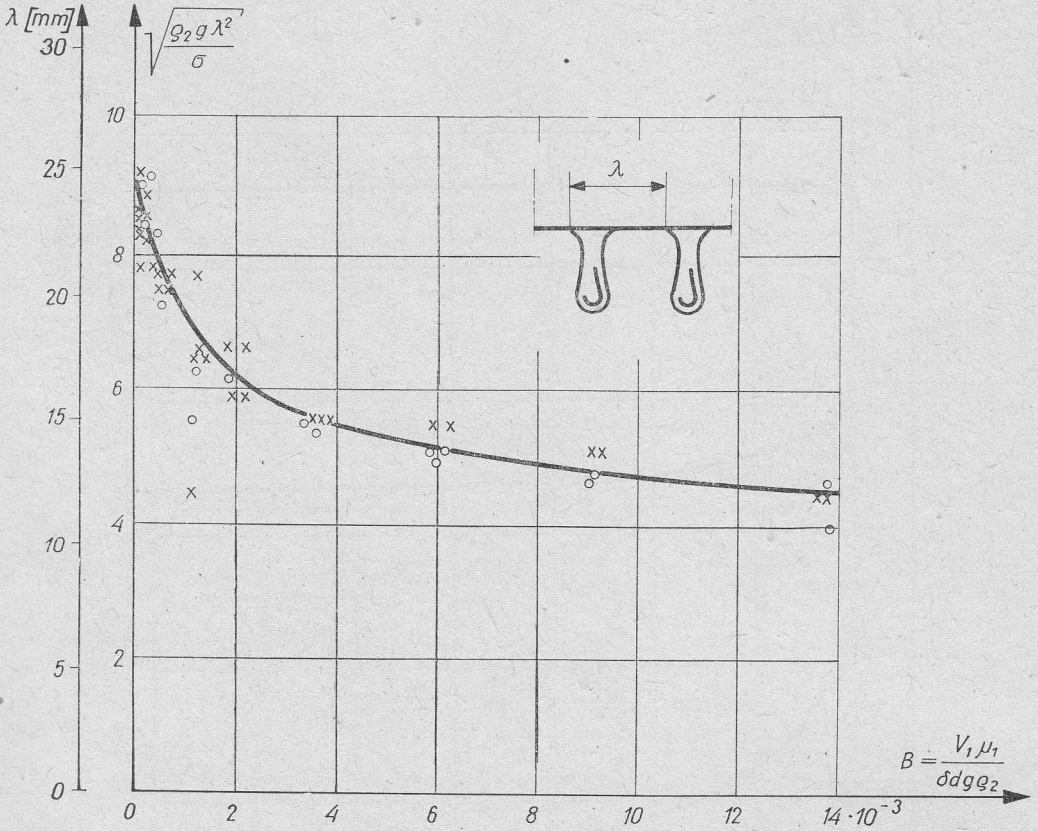
Rys. 8

- c) maleją średnice strug d (rys. 8),
 d) maleją odległości między strugami λ (rys. 9).

2. Szerokości strug przy krawędzi spływu – S pozostają stałe, niezależne od zmiany parametru B .

3. Stosunek średnic kropeł powstałych z rozpadu strug wynosi $D/d \approx 2$ dla parametru $B=0$ (podobnie, jak dla strugi cieczy swobodnie rozpadającej się na krople [3]) wykazując nieznacznie tendencję malejącą przy wzroście tego parametru (rys. 8).

4. Natężenie przepływu warstewki wody – w realizowanym zakresie zmienności – nie oddziaływało w sposób zauważalny (wykraczający poza zakres fluktuacji form i błędów pomiarowych) na wyniki pomiarów.

Rys. 9

W miarę wzrostu udziału sił aerodynamicznych zanika stopniowo regularność wymiarów i kształtów strug charakterystyczna dla małych wartości parametru B ($B < 10^{-3}$), rośnie fluktuacja form, tworzą się i zanikają nowe strugi (stąd rozrzut wartości λ). Przy wartościach $B > 6 \cdot 10^{-3}$ obserwuje się ciągłą fluktuację form przy zachowaniu niezmiennego w zasadzie mechanizmu rozpadu warstewki wody.

Praca wpłynęła do Redakcji w marcu 1972 r.

Literatura

- [1] R. Puzyrewski, S. Krzeczowski, *Niektóre wyniki badań nad rozdrabnianiem warstewki wody i ruchem kropli w śladzie aerodynamicznym*. Prace IMP, z. 29 - 31, 1966.
- [2] R. Puzyrewski, E. E. Żukouski, *Desintegration of a Liquid Sheet Due to Gravity Force*. Fluid Dynamics Transaction, Vol. 4, 1969, p. 619 - 633.
- [3] R. S. Brodkey, *The Phenomena of Fluid Motions*. 1967.

Экспериментальное исследование взаимного влияния отношения аэродинамических и гравитационных сил на возникновение струй из водяной пленки

Резюме

Работа касается дезинтеграции пленки жидкости, текущей по вертикальной поверхности и разрывающейся на струи под влиянием гравитационных и аэродинамических сил (рис. 3 ÷ 6).

Представлены здесь результаты экспериментального исследования влияния переменного отношения аэродинамических и гравитационных сил (определенного коэффициентом B) на геометрию струй, возникающих вследствие разрыва водяной пленки (рис. 7 ÷ 9). Схема измерительной системы показана на рис. 1.

Experiments on the Influence of Interaction between Aerodynamic and Gravitational Forces on the Formation of Rivulets from a Film of Water

Summary

A film of water flowing down a vertical surface, disintegrating into rivulets under the influence of aerodynamic and gravitational forces (figs 3 - 6) is considered. Results of the experimental investigation into the influence of the variable ratio of aerodynamic forces to gravitational ones (expressed by coefficient B) on the geometry of rivulets formed from the disintegrating water film (figs 7 - 9) have been presented. The experimental set-up is shown in fig. 1.